

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ,
ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Πλ. Καρύτση 12
Ταχ. Κώδικας : 105 61 – Αθήνα
Τηλέφωνο : 2103232922
e-mail : daam@culture.gr

ΚΟΙΝ.: Πίνακας αποδεκτών

ΘΕΜΑ: Έγκριση «Γεωτεχνικής – Στατικής μελέτης των περιμετρικών τειχών της Ακρόπολης των Αθηνών και του βραχώδους υποβάθρου τους σε επιλεγμένες θέσεις άμεσης προτεραιότητας» (Στάδιο μελέτης εφαρμογής)

ΑΠΟΦΑΣΗ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α) του ν.4858/2021 (ΦΕΚ 220/Α/19-11-2021) «Κύρωση κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς»,
 - β) του π.δ. 4/2018 (ΦΕΚ 7/Α/22-01-2018) «Οργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σύμφωνα με το Π.Δ. 32/2022 (Α'91),
 - γ) του π.δ. 70/2015 (ΦΕΚ 114/Α/22-09-2015) «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, (...) Ανάπτυξης και Τουρισμού»,
 - δ) του π.δ. 83/2019 (ΦΕΚ 121/Α/09-07-2019) «Διορισμός αντιπροέδρου της κυβέρνησης, υπουργών, αναπληρωτών υπουργών και υφυπουργών»,
 - ε) του ν. 4622/2019 (ΦΕΚ 133/Α/07-08-2019) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης»,
 - στ) του π.δ. 84/2019 (ΦΕΚ 123/Α/17-07-2019) «Σύσταση και κατάργηση γενικών γραμματειών και ειδικών γραμματειών/ενιαίων διοικητικών τομέων υπουργείων»,
 - ζ) της υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΥΠΟΥΡΓΟΣ/397848/12/22-07-2019 κοινής απόφασης του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού (ΦΕΚ 485/ΥΟΔΔ/26-07-2019) «Διορισμός Μετακλητού Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού»,
 - η) της υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ΓΝΟΣ/49610/28-11-1990 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 743/Β/1990) «Εξάιρεση από τον περιορισμό των τριών υπογραφών»,
 - θ) της υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΕΚΕ/567515/2284/14.10.2020 Υ.Α. (ΦΕΚ 4612/Β/19.10.2020) «Οργάνωση και Λειτουργία των Συμβουλίων του ν. 3028/2002 στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού»,
 - ι) της υπ αριθμ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΕΚΕ/126621/460/10.03.2020 (ΦΕΚ 793/Β/12.03.2020) Υ.Α. «Μεταβίβαση αρμοδιότητας τελικής υπογραφής στους Προϊστάμενους των Γενικών Διευθύνσεων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και σε έγγραφα που δεν συνιστούν εκτελεστές ατομικές διοικητικές πράξεις»,
2. Την υπ' αρ. πρωτ. 627413/31.12.2021 (ΑΔΑ: 6ΩΥΞ4653Π4-ΤΚ4) Υ.Α. για την Έγκριση μελέτης « Γεωτεχνική – Στατική μελέτη των περιμετρικών τειχών της Ακρόπολης των Αθηνών και του βραχώδους υποβάθρου τους σε επιλεγμένες θέσεις άμεσης προτεραιότητας».
3. Τη Γεωτεχνική – Στατική μελέτη των περιμετρικών τειχών της Ακρόπολης των Αθηνών και του βραχώδους υποβάθρου τους σε επιλεγμένες θέσεις άμεσης προτεραιότητας» (Στάδιο μελέτης

εφαρμογής), η οποία διαβιβάστηκε στις συναρμόδιες Υπηρεσίες με το υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/357969/25.07.2022 έγγραφο της ΥΣΜΑ, η οποία εγκρίθηκε από την Ε.Σ.Μ.Α. με παρατηρήσεις.

4. Τις εισηγήσεις των αρμοδίων εισηγητών της ΔΑΑΜ, ΔΑΒΜΜ, ΔΙΠΚΑ, ΔΒΜΑ και ΔΣΑΝΜ επί του θέματος.
5. Τα στοιχεία του σχετικού φακέλου.
6. Την ομόφωνη γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου όπως διατυπώθηκε στο πρακτικό της υπ' αρ. 34/3.8.2022 Συνεδρίας του (θέμα 13^ο).

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Την έγκριση «Γεωτεχνικής – Στατικής μελέτης των περιμετρικών τειχών της Ακρόπολης των Αθηνών και του βραχώδους υποβάθρου τους σε επιλεγμένες θέσεις άμεσης προτεραιότητας» (Στάδιο μελέτης εφαρμογής) σύμφωνα με τους ακόλουθους όρους:

1. Στις περιοχές όπου προβλέπεται αποχωμάτωση και επανεπίχωση, για τις πλευρές που ορίζονται από το τείχος ή εγκάρσιους τοίχους, τα συρματοκιβώτια να αντικατασταθούν από αργολιθοδομές (με επιλεκτική χρήση ασβεστοκονιάματος), η διαστασιολόγηση των οποίων θα προκύψει από τη μελέτη. Μεταξύ τείχους (ή τοίχων) και αργολιθοδομής θα υπάρχει αρμός πλάτους 15εκ. για την πλήρωση του οποίου θα χρησιμοποιηθεί θραυστό υλικό με κοκκομετρία που θα προσομοιάζει με αυτήν της αρχαίας επίχωσης. Οι πλευρές του ορύγματος εντός εδαφικού υλικού θα διαμορφωθούν με πρανή κλίσης 1:1.
2. Η επίχωση δεν θα γίνει με χρήση γεωπλεγμάτων (οπλισμένη γη) αλλά έμπλεκτη αυτοφερόμενη δομή που θα επιτρέπει την διέλευση των υδάτων. Για την επανεπίχωση να χρησιμοποιηθούν τα άμορφα διάσπαρτα του χώρου.
3. Η τροποποιημένη λύση επανεπίχωσης να τεκμηριωθεί υπολογιστικά.
4. Ως προς τον σχεδιασμό των στραγγιστηρίων στοιχείων στις περιοχές επέμβασης, να γίνει συσχετισμός με τις υπάρχουσες ή υπό εκπόνηση μελέτες και να αποτυπωθεί σε κάτοψη η όδυσή τους έως υπάρχουσες υδρορροές, ενεργές ή μη.
5. Προτεραιότητα θα δοθεί στις επεμβάσεις των περιοχών II και V (ΝΑ γωνία). Τα έργα στερέωσης του βράχου, θα ξεκινήσουν από την περιοχή II ώστε να δοθεί προτεραιότητα στη στερέωση και να μην χρειαστεί τοποθέτηση προσωρινού φράχτη ανάσχεσης.
6. Στην περιοχή II αντί της χρήσης αγκυρούμενου πλέγματος, να υπολογιστεί συστηματική ενέματωση και προσθήκη αγκυρίων τιτανίου μήκους περίπου 1μ.
7. Στη ΝΑ γωνία του βράχου να γίνει επανέλεγχος της επάρκειας των υφισταμένων αγκυρώσεων, λαμβάνοντας υπόψη την τρισδιάστατη απεικόνιση του ρήγματος και των διακλαδώσεων αυτού, προκειμένου να αποτραπούν οι προβλεπόμενες πρόσθετες αγκυρώσεις. Ως προς την πλήρωση του κενού κάτω από το προκρεμάμενο ασβεστολιθικό τέμαχος, ο υπολογισμός για τη λύση ενεργητικής υποστύλωσης, να γίνει λαμβάνοντας υπόψη μεγάλα πλακοειδή βραχοτεμάχια, κολυμπητά σε σκυρόδεμα, χωρίς οπλισμό.
8. Από τους προτεινόμενους φράχτες ανάσχεσης εγκρίνονται μόνο αυτοί των περιοχών IV και VI, και αυτοί ως προσωρινοί και όχι μόνιμοι.
9. Οι κατά προτεραιότητα επεμβάσεις να προγραμματίζονται και να εκτελούνται ανά περιοχή, σε συνδυασμό με τις απαιτούμενες εργασίες στερέωσης του βράχου και τις λοιπές εργασίες σε κάθε περιοχή (συντήρησης, απορροής ομβρίων, διαμόρφωσης επιφανειών – σταθμών, διαχείρισης διασπάρτων, κλπ.).
10. Πριν από την επέμβαση σε κάθε περιοχή του τείχους θα εκπονείται αρχιτεκτονική μελέτη που θα συνοδεύεται από επικαιροποίηση της στατικής μελέτης.

11. Για τις περιοχές (σε όλη την έκταση του βόρειου τείχους, στη νοτιοανατολική γωνία και κατά τόπους στο νότιο τείχος) για τις οποίες το Στρατηγικό Σχέδιο Επεμβάσεων στα τείχη της Ακροπόλεως προβλέπει αντικατάσταση και αποκατάσταση της κλασικής μορφής σε «νησίδες νεότερης λιθοδομής ή/και κονιάματα μικρής κλίμακος του 20^{ου} αιώνας κυρίως, που έχουν αντικαταστήσει μόνο το πρόσωπο μεμονωμένων λιθοπλίνθων ή φθαρμένων ομάδων λίθων» να προσδιοριστεί από τη μελέτη εφαρμογής σε ποιες από τις περιοχές της μελέτης συντρέχουν λόγοι δομικής αποκατάστασης για την εν λόγω επέμβαση, να οριοθετηθεί η έκταση της επέμβασης και να περιγραφεί ο τρόπος και η μεθοδολογία επέμβασης.
12. Με δεδομένο ότι οι προτεινόμενες επεμβάσεις αποχωμάτωσης – επανεπίχωσης στις περιοχές I, III και VI θα καθυστερήσουν μέχρι να απελευθερωθούν οι χώροι από υφιστάμενες εγκαταστάσεις, δραστηριότητες και διάσπαρτα, να δοθεί έμφαση στην ενόργανη παρακολούθηση των γεωτεχνικών παραμέτρων της επίχωσης, την απόκτηση ρεαλιστικών δεδομένων για τη δομή και την κατάσταση του τείχους καθώς και την σεισμική απόκριση του βράχου της Ακρόπολης, ώστε να χρησιμοποιηθούν στις εξειδικευμένες μελέτες εφαρμογής (αρχιτεκτονικές και στατικές) που θα απαιτηθούν για κάθε επιμέρους περιοχή επέμβασης.
13. Να συνταχθεί και να υποβληθεί για έγκριση στις αρμόδιες Διευθύνσεις επικαιροποιημένη πρόταση χρονισμού των επεμβάσεων.
14. Να προγραμματιστεί η εκπόνηση συνολικής υδραυλικής μελέτης για την διαχείριση των ομβρίων υδάτων του βράχου και να συσχετιστεί με τις φάσεις των επεμβάσεων, το ανάγλυφο του χώρου και την απόδοση της τελικής επιφάνειας, λαμβάνοντας υπόψη το αρχαίο σύστημα παροχέτευσης ομβρίων.

Η Γενική Διευθύντρια Αρχαιοτήτων
και Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Η Γενική Διευθύντρια Αναστήλωσης,
Μουσείων και Τεχνικών Έργων

Πολυξένη Αδάμ-Βελένη

Αμαλία Ανδρουλιδάκη

Πίνακας αποδεκτών

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Γεν. Γραμματέως Πολιτισμού
3. ΓΔΑΜΤΕ
4. ΓΔΑΠΚ
5. ΔΙΠΚΑ
6. ΔΒΜΑ
7. ΔΑΒΜΜ
8. ΔΣΑΝΜ
9. ΥΣΜΑ
10. ΕΦΑ Πόλης Αθηνών
11. Γραμματεία ΚΑΣ